

66886 – قانداق كىشى روزىنىڭ پىدىسىنى ئېلىشقا ھەقلىق بولغان مىسكىن بولىدۇ؟ پىدىيە نېمىلەردىن ۋە قانچىلىك مىقداردا بېرىلىدۇ؟

سۇئال

ئاللاھ تائالا «پىدىيىنى مىسكىنگە بېرىڭلار» دېدى، بۇ مىسكىننىڭ بالىغ ۋە مۇكەللەپ بولۇشى شەرتىمۇ؟ ئەگەر بىر كىشى ئوتتۇز مىسكىنگە يېمەك بەرمەكچى بولسا، مىسكىننىڭ ئەۋلادلىرى ۋە مىسكىن نەپىقە قىلىپ بېرىشى كېرەك بولغان كىشىلەرمۇ مۇشۇ سانغا كىرەمدۇ؟ يېمەكنىڭ ئورنىغا پۇل بەرسىمۇ بولامدۇ؟ بېرىلىدىغان يېمەكنىڭ مىقدارى قانداق بولىدۇ؟ بۇ ھەقتە چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى سورايمەن.

تەپسىلىي جاۋاب

بارلىق گۈزەل ماختاشلار ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى بولغان ئاللاھقا خاستۇر. پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا، ئۇنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرى ۋە ساھابىلىرىغا ئاللاھ تائالانىڭ رەھمەت ۋە سالاملىرى بولسۇن.

بىرىنچى: رامىزان روزىسىنى تۇتۇشقا قادىر بولغان كىشىنىڭ شەرىئى ئۈزۈرسىز روزا تۇتماي ئىپتار قىلىشى توغرا بولمايدۇ، شەرىئى ئۈزۈر بىلەن روزا تۇتمىغان ھەر قانداق كىشىنىڭ تۇتالمىغان روزىسى ئۈچۈن مىسكىنگە يېمەك بېرىشى توغرا بولمايدۇ، پەقەت ياشىنىپ كەتكەنلىكتىن روزا تۇتالمىغان ۋە شىپا تېپىشىدىن ئۈمىد ئۈزۈلگەن كېسەللەر پىدىيە ئۈچۈن يېمەك بېرىدۇ.

ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: **فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَّرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ ۗ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ** تەرجىمىسى: «سىلەردىن كىمكى كېسەل ياكى سەپەر ئۈستىدە بولۇپ (روزا تۇتمىغان بولسا)، تۇتمىغان كۈنلەرنى (يەنى قازاسىنى) باشقا كۈنلەردە تۇتسۇن، روزىنى (قېرىلىق ياكى ئاجىزلىق تۈپەيلىدىن مۇشەققەت بىلەن) ئاران تۇتىدىغان كىشىلەر تۇتمىسا، (كۈنلۈكى ئۈچۈن) بىر مىسكىن توغۇدەك تاماق فىدىيە بېرىشى لازىم.» [سۈرە بەقەرە 184-ئايەت].

ئىبنى ئابباس رەزىيەللاھۇ ئەنھۇدىن نەقل قىلغان ھەدىستە: «ياشنىپ كەتكەنلىكتىن روزا تۇتۇشقا قادىر بولالمايدىغان بوۋاي-مومايىلار، ھەركۈنلۈك روزىسى ئۈچۈن بىر مىسكىن توغۇدەك تاماق فىدىيە بېرىشى لازىم» دېگەن ئايەتنىڭ ھۆكۈمى ئەمەلدىن قالدۇرۇلمىغان دەيدۇ. [ئىمام بۇخارى رىۋايىتى 4505-ھەدىس].

شىپا تېپىشىدىن ئۈمىت ئۈزۈلگەن كېسەلنىڭ ھۆكۈمى ياشنىپ قالغان كىشىنىڭ ھۆكۈمىگە ئوخشايدۇ. ئىبنى قۇدامە رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "شىپا تېپىشىدىن ئۈمىد ئۈزۈلگەن كېسەل روزا تۇتمايدۇ، بىر كۈنلۈك روزىسى ئۈچۈن بىر مىسكىنگە يېمەك بېرىدۇ، چۈنكى ئۇ ياشانغان كىشىنىڭ ئورنىدۇر." ["ئەلمۇغنى" 4-توم 396-بەت].

(روزا تۇتمىغان بولسا)، تۇتمىغان كۈنلەرنى (يەنى قازاسىنى) باشقا كۈنلەردە تۇتسۇن، روزىنى (قېرىلىق ياكى ئاجىزلىق تۈپەيلىدىن مۇشەققەت بىلەن) ئاران تۇتىدىغان كىشىلەر تۇتمىسا، (كۈنلۈكى ئۈچۈن) بىر مىسكىن تويغۇدەك تاماق قىدىيە بېرىشى لازىم.» [سۈرە بەقەرە 184-ئايەت].

چۈنكى يۇقىرىدىكى ئايەت يېمەك بېرىش توغرىسىدا كەلگەن. "شەيخ سالىھ پەۋزان پەتىۋالىرىدىن تاللانما" 3-توم 140-بەت.

[39234](#) - نومۇرلۇق سوئالنىڭ جاۋابىغا قارالسۇن.

ئاللاھ تائالا ھەممىدىن ياخشى بىلگۈچىدۇر.